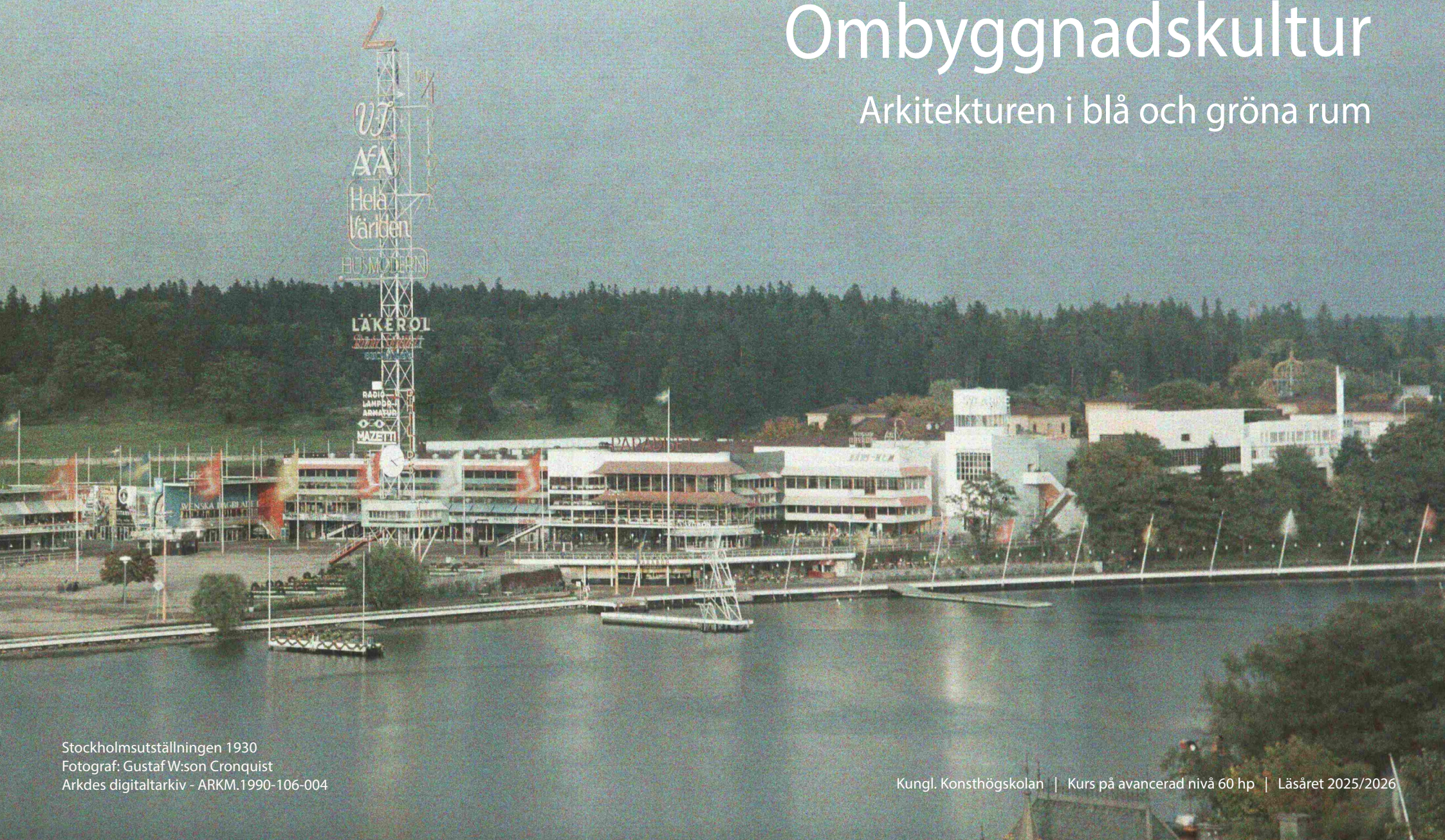

Ombyggnadskultur

Arkitekturen i blå och gröna rum

■ I en tid av omställning mot ett samhälle som kan regenerera biodiversitet, minska klimatpåverkan och skapa förutsättning för mellanmännisklig sammanhållning är det nödvändigt att kritisk reflektera över de villkor och synsätt som styr samhällsbyggandet. Det är en omställning som kräver förmåga att kunna tänka i helheter och navigera i intrikata orsakssammanhang, och där erbjuder restaureringsfältet och ombyggnadskultur användbara redskap. Genom att blicka bakåt och försöka förstå vad som har fört oss hit kan vi få redskap att agera idag, något som gör en kvalitativ framtid möjlig.

Arkitekturens gestaltning har genom stora delar av 1900-talet präglats av ett aktivt förhållande till naturen, vilket har varit en del av den arkitektoniska idén. Arkitekturens samspel med landskapet och naturen har varit centralt för utformningen av enskilda byggnader och bebyggelse och har haft ett direkt rekreativt syfte. Holger Blom, stadsträdgårdsmästare i Stockholm, uttryckte 1946 att stadsparken har en uppgift som samlingsplats och allmänning. Den måste bereda plats för barnens lek och för de vuxna att träffas utomhus. Han kallade parken ett friluftsvardagsrum.

Därför är det intressant att undersöka vilka idéer som har präglat relationen mellan landskap och arkitektur. Vilken betydelse har de blå och gröna strukturerna för förståelsen av arkitekturen och samhällets ideal vid tiden då de byggdes? Hur bör vi förhålla oss till dem idag och vilken roll kan de spela i en tid av omställning?

Jordens resurser är begränsade. Därför bör en omställning ha som utgångspunkt att naturen och allt som redan är byggt har ett värde. Det gäller att kunna läsa in och förstå existerande kvaliteter, för att sedan utveckla dem på ett kvalificerat sätt. Det är kärnfrågan i ombyggnadskultur.

Kursen Ombyggnadskultur utgår ifrån medvetna ställningstaganden utifrån en helhetsförståelse för det som är, när existerande byggnader, strukturer och miljöer om-brukas eller ny-brukas i utvecklingsprocesser. Ombyggnadskultur utgår ifrån att all existerande bebyggelse har ett värde och använder sig av restaureringsfältets arbetsmetodik, analysmodeller och kunskap för att förstå och tolka befintlig bebyggelse. Det kan handla om en byggnad, en miljö eller ett landskap som står inför en gestaltningsprocess, där de inneboende kvaliteterna blir en resurs för att möta nya samhällsbehov. Kursen bygger kunskap, tränar analysmodeller och gestaltningsprocesser utifrån ett helhetsperspektiv. Den stimulerar en kritisk diskussion och undersöker arkitekturens betydelse för en verklig omställning som håller över tid.

Temat för kursen Ombyggnadskultur läsåret 2025/26 är att undersöka de blå och gröna strukturernas och landskapsrummens betydelse för arkitekturens kvaliteter. Hur kan samspelet mellan arkitektur och landskap användas för att stärka bio-diversiteten, öka trivselen och skapa förutsättningar för social gemenskap? Arkitekturen har som mål att tjäna människan och hennes behov, men nu behöver begreppet vidgas till att också omfatta andra levande varelser. Vad får det för betydelse för arkitekturen?

Kursen är projektbaserad och multidisciplinär, allt för att stimulera en aktiv diskussion och kunskapsutbyte mellan olika yrkeskategorier. Den vänder sig till arkitekter, planeringsarkitekter, landskapsarkitekter, inredningsarkitekter, antikvarier, journalister, civilingenjörer, konstruktörer, ekonomer, projektledare, kulturgeografer, med flera. Grundkravet är en masterexamen i arkitektur eller inom ett angränsande område enligt ovan, samt relevant yrkesverksamhet. Annan relevant utbildning i kombination med yrkeserfarenhet inom verksamhetsfältet kan godkännas som reell kompetens.

Studieobjekten kommer att fördelas geografiskt i regioner i norra och södra Sverige samt Stockholm. Kursen är upplagd så att obligatorisk närvaro i Stockholm begränsas till 10 veckor, medan övrig studietid kan förläggas lokalt och digitalt.

KURSIÑNEHÅLL

Kursens syfte är att undersöka alternativa förhållningssätt för arkitektoniska och konstnärliga processer i omställningen mot en regenerativ samhällsutveckling som håller sig inom de planetära gränserna. Målsättningen är att studenterna utvecklar ett kritiskt förhållningssätt som innebär förmågan att analysera, diskutera och förhålla sig till ibland motstridiga perspektiv samt omsätta det i en långsiktig gestaltning.

Vad är ombyggnadskultur? Kursen fördjupar och utvecklar arkitekturens grundläggande metoder och processmodeller. Undervisningen utgår från en kritisk reflexiv metodik baserad på teori och praktik. Utbildningen är projektbaserad och multidisciplinär, för att stimulera en aktiv diskussion, reflektion och kunskapsutbyte mellan olika yrkeskategorier. Studenterna arbetar såväl i team som enskilt och läsåret avslutas med en publikation, debattartikel, seminarium och/eller en utställning. Studierna innefattar arkitekturteori, arkitekturhistoria, materialkunskap, byggmetoder samt idémässiga och arkitektoniska gestaltningsprocesser för en kulturellt buren

och hållbar samhällsutveckling. Till kursens huvudtema kopplas projektarbeten kring specifika studieobjekt. Undervisningen består av föreläsningar, studiebesök, litteraturstudier och seminarier, workshops och resor. I kursen medverkar gästföreläsare och kritiker specialiserade inom respektive område.

KURSUPPLÄGG

Kursen omfattar 60 högskolepoäng och innebär heltidsstudier. Kursen bedrivs genom obligatoriska studiemoment som omfattar schemalagda undervisningsperioder och därefter mellan självständigt arbete. Utbildningsmoment på engelska och övriga nordiska språk kan förekomma. Studierna genomförs såväl i team som enskilt. Lsåret avslutas med en publikation, seminarium och/eller utställning som redovisar insikter och kritiskt reflekterar över årets tema.

Schemalagda undervisningsperioder med obligatorisk närvaro uppgår till 15 veckor, varav 10 veckor i Stockholm, resterande kan förläggas lokalt och digitalt. Helgarbete förekommer.

Kursen innehåller någon eller några resor, med målsättning att välja tåg som transportmedel. Student bidrar till kostnad för resa och logi med maximalt 7000 kr/termin, sammanlagt 14 000 kr. De som inte har möjlighet att delta i studieresa ges ersättningsuppgift.

Vissa kursmoment kan vara gemensamma med kursen "Restaureringskonst 25/26"

Ansvarig för kursen är professor Lone-Pia Bach.

ANSÖKAN

-Ansökan sker digitalt med CV, motiveringsbrev, examensbevis samt 2-3 relevanta arbetsprov (projekt, uppsats eller motsvarande). Intervjuer av sökande inför antagning kan komma att tillämpas.

-Sista ansökningsdag: 8 april 2025

-Kontakt: Cecilia Berg, studera.postmaster@kkh.se

-Mer info: <https://kkh.se>

Kungl. Konsthögskolan
Flaggmansvägen 1
Box 16315, 103 26 Stockholm
Telefon: 08-614 40 00